

Zygmunt Bauman, Globalizarea si efectele ei sociale
Ed. Antet, Bucuresti, f.a.

Zygmunt Bauman caută să redefinească, printr-o analiză minuţioasă, termenul de globalizare. Pe masură ce este tot mai exploatat în discursul cotidian, fiind rostit cu acea fervoare a aspirantului spre o evenimenţialitate tot mai mult inventată, tinde să fie clasificat în ordinea cuvintelor cu o consistenţă opacizată.

Prin analiza sa, autorul urmăreşte să transgreseze aceste limite interpretative, remontează pas cu pas ceea ce reprezintă în realitate globalizarea, prin prisma semnificaţiei şi a consecinţelor sociale implicate .

Cu toate acestea, autorul precizează în prefaţa cărţii faptul că aceasta din urmă nu evoluează spre o concluzie ştiinţifică, tendinţa fiind mai mult una de problematizare, de interogare, iar nu de statuare a unor pronosticuri.

Structurată pe cinci capitole, cartea vizează cercetarea diferenţei dintre natura prin esenţă schimbătoare a timpului şi spaţiului şi schema organizării sociale, etapele razboiului modern pentru cucerirea dreptului de a defini şi aplica sensul spaţiului folosit în comun, şansele suveranităţii politice în condiţiile globalizării economiei, finanţelor şi comunicaţiilor, consecinţele culturale ale acestei transformări şi, în final, explorarea expresiilor noii polarizări instituite de acest proces, cu întreaga suită de consecinţe în planul social, animat de un ,,global'' deziderat de mişcare, de transformare, dar subminat, în acelaşi timp de angoasă, insecuritate şi incertitudine.

Ceea ce a caracterizat ultimul sfert al secolului 20 pare să rămînă în istorie sub numele de ,,Marele Război de independenţă faţă de Spaţiu'' , acest fapt antrenînd o dispersie a centrelor de decizie şi plasarea acestora dincolo de orice constrîngere teritorială; acest fapt este demonstrat prin apelul la un exemplu din sfera economică, cel al acţionarilor unei companii, care nu mai sunt ,,legaţi'' de o formă de spaţialitate, în care se găseşte respectiva instituţie; ei pot opera o ,,mutare'' a acesteia în funcţie de abilitatea lor de a spori numărul de dividende; în aceste condiţii compania se poate mişca în libertate, dar consecinţele mişcării rămîn pe loc.

Mobilitatea furnizează o valenţă majoră şi anume eludarea răspunderii pentru consecinţe, în condiţiile în care se poate vorbi despre o nouă

RALUCA CIURCANU

Faculty of History and Philosophy, BBU Cluj, Romania
Email: danaida21@yahoo.com

Key Words

Bauman, globalization, social consequences, space, mobility

putere, neancorată, capabilă să se deplaseze cu repeziciune, lăsîndu-i în urmă pe cei care continuă să rămînă prizonierii spaţiului, pentru a suporta efectele acestei schimbări.

Nu se mai vorbeşte despre o graniţă geofizică, distanţa fiind percepută, ca în atît de multe contexte istorice, ca un produs social, ,,realitatea graniţelor'' fiind un fenomen de clasificare socială.

Noul spaţiu organizat este guvernat de tehnică, de viteza de acţiune a acesteia şi de costurile utilizării ei; este un spaţiu desacralizat, artificial, accesibil prin creierul electronic, naţional, nu local. De aici naşterea unui nou spaţiu, cel cibernetic, în care omul pare să se elibereze de limitele corpului fizic.

În ce priveşte ideea de supraveghere, sau cea a unui Panoptikon, asa cum îl vedea Foucault, pare a fi o redundanţă, acesta fiind înlocuit de un super panoptic, în care vizate sunt corpurile prinse între reţele, baze de date, autostrăzile informaţiei; nu se mai pune problema unor priviri indiscrete, în acest context, ba mai mult, cei supravegheaţi sunt cei care furnizează datele, cei dintîi factori, voluntari, implicaţi în supraveghere.

În paralel cu Panoptikon-ul se naşte o nouă tehnică de putere, numită sugestiv Synoptica, ce vizează supravegherea celor puţini de către cei mulţi, varianta posibilă prin explozia mass - media, mai cu seamă a televiziunii.

Un alt aspect relevant este cel al prăpastiei care desparte statul de economie, într-o lume în care capitalul nu mai are un domiciliu fix, iar fluxurile financiare au ieşit de sub controlul guvernelor naţionale, multe pîrghii ale politicii economice nu mai, statul-naţiune se erodează, iar factorii erozivi sunt ,,transnaţionali'' şi, în bună măsură, anonimi; ei nu formează un sistem uniform sau o ordine, ci sunt o aglomerare de sisteme manipulate de actori invizibili. Lumea însăşi nu mai apare ca totalitate, ci ca un cîmp de forţe împrăştiate, disparate, coagulîndu-se în locuri greu de prevăzut şi acumulînd o tensiune pe care nimeni nu ştie cum să o stăpînească; nu există, de asemenea, nici o problemă care să surprindă totalitatea chestiunilor globale şi, în acelaşi timp, să deţină consens global.

Această ,,globalizare'' este însăşi noua şi neplăcuta percepţie a lucrurilor care scapă de sub control, iar sensul ei constă în caracterul nedefinit, dezorganizat şi autopropulsat al problemelor lumii: lipsa centrului, a unui pupitru de comandă, a unui consiliu de decizie, a unui birou managerial.

Fragmentarea politică şi globalizarea economică, departe de a acţiona în direcţii contrare sunt de fapt aliaţi şi conspiratori, şi datorită acestei perspective, eliberate de explozia noii libertăţi de mişcare, aşa numitele procese de globalizare se soldează cu o redistribuire a privilegiilor şi a lipsurilor, a bogăţiei şi a sărăciei,

Ovidiu Podar

Departament of Philosophy
Faculty of History and Philosophy
BBU, Cluj, Romania

a resurselor şi a sterilităţii, a puterii şi a neputinţei, a libertăţii şi a constrîngerii. Asta face ca astăzi, în opinia autorului, să asistăm la o restratificare în cursul căreia se formează o nouă ierarhie socio-culturală mondială.

În concluzie, ceea ce înseamnă globalizare pentru unii reprezintă localizare pentru alţii; semnalînd o nouă libertate pentru unii , procesul globalizării îşi face apariţia neinvitat , ca un destin crud pentru alţii.

Ioan Chirila, Cartea profetului Osea – Breviarum al gnoseologiei Vechiului Testament

Editura Limes, 1999

Scrisa in sapte parti, cartea reprezinta teza de doctorat a parintelui Ioan Chirila, profesor in prezent la Facultatea de Teologie Ortodoxa din Cluj-Napoca; iubitor de a sluiji cu vrednicie la Sfantul Altar, autorul marturiseste totusi adancimea de nepatruns a cunoasterii lui Dumnezeu, motiv pentru care abordeaza o astfel de tema pentru cercetarile doctorale, structurate intr-o introducere, traducere, comentariu, teologia cartii, in 12 capitole. Ceea ce autorul doreste sa prezinte este contingenta, concurgerea istoriei cu Revelatia, imboldul sfant ce asteapta sa devina act prin fapta istorica *restauratoar.* Este motivul pentru care parintele Ioan vede in cartea profetului Osea o “summa teologic profetica”, in care actul profetic este